

W najnowszym numerze Pisma Samorządu Terytorialnego WSPÓLNOTA, m.in.:

Atrakcji moc. Świąteczne jarmarki na dobre wpisały się w kalendarz polskich miast. Ich rola jednak znacząco wykracza poza sprzedaż ozdób czy świątecznych przysmaków.

Miał być przełom, jest rozczarowanie. Po latach stopniowego ograniczania samodzielności gmin, powiatów i województw rząd przedstawił projekt ustawy o likwidacji barier utrudniających funkcjonowanie JST. Publikujemy komentarze samorządowców – w większości z nich pobrzmiewa krytyka.

Utopione nadzieje, czyli spór o Międzyodrze. Prezydent zawetował ustawę o utworzeniu Parku Narodowego Doliny Dolnej Odry, zamykając tym samym proces, który dla nadodrzańskich gmin był nadzieją na przełom. Poprosiliśmy samorządowców o ocenę tej sytuacji.

O co chodzi w sporze o Narodowy Program Leśny. Aktualna debata o polskich lasach słabo przebija się do szerszej opinii publicznej. Mało kto wie, o co konkretnie chodzi w sporze społecznym z Lasami Państwowymi. I chyba nikt już nie jest w stanie połączyć się w niuansach tej debaty – pisze Marcin Pańków, działacz Inicjatywy Las Młochowski i Porozumienia Inicjatyw Lasów Chojnowskich, filozof i tłumacz, adiunkt na Wydziale Filozofii i Kognitywistyki Uniwersytetu w Białymstoku.

Powstaje centralny rejestr chaosu? Centralny Rejestr Umów miał być narzędziem wzmacniającym jawność wydatkowania środków publicznych, tymczasem stał się jednym z najbardziej wyrazistych przykładów tzw. polskiej choroby legislacyjnej – prawa tworzonego w oderwaniu od praktyki. Jak nowe rozwiązania oceniają samorządowcy?

Gminy potrzebują ekspertów od trudnych projektów. Chcemy być dla samorządów nie tylko bankiem od wielkich transakcji dla dużych aglomeracji, ale partnerem obecnym także w mniejszych gminach – mówi w dużym wywiadzie prezes Banku Pekao S.A. Cezary Stypułkowski.

Prasa samorządowa zostaje? Jeszcze w październiku, podczas prezentacji założeń ustawy medialnej, minister kultury Marta Cienkowska wymieniała zakaz wydawania prasy przez samorządy. Tymczasem w opublikowanym 8 grudnia projekcie taki zapis się nie pojawia, ku zaskoczeniu zarówno zwolenników, jak i przeciwników regulacji.

„Kłamlliwe tezy” i „bezpodstawne zarzuty” – bydgosko-toruński spór. List Rafała Bruskiego do Piotra Całbeckiego zaostriżył trwający od lat spór o rolę Bydgoszczy i Torunia w układzie osadniczym kraju.

Mieszkańcy próbowali odwołać władze. W trzech gminach – Cieszynie, Jeleśni i Barcianach – odbyły się referenda w sprawie odwołania lokalnych władz. Wszystkie okazały się nieważne z powodu zbyt niskiej frekwencji. O co chodzi w lokalnych sporach?

Jak wzmocnić państwo, wzmacniając regiony. Samorządowe województwa są istotną częścią polskiego ustroju, ale ich realna rola jest wciąż słabsza niż pierwotnie oczekiwano – pisze Radomir Matczak, doktor nauk ekonomicznych, członek Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju Polskiej Akademii Nauk, ekspert Fundacji im. Stefana Batorego.

Samorząd wciąż męski i dojrzały. Z najnowszego raportu Związku Powiatów Polskich wynika, że w radach gmin, powiatów i województw najwięcej radnych to wykształceni mężczyźni w wieku 40–59 lat. Dane pokazują lokalną władzę, która profesjonalizuje się, ale jednocześnie zamyka w kręgu tych samych pokoleń i środowisk.

Czasem oaza, zazwyczaj miraż. Nie znajdziesz tu krzepiących przykładów ciekawych praktyk partycypacyjnych ani opisów wyjątkowych włodarzy – przestrzegają Witold Gawda i Lech Mergler, redaktorzy raportu „O pustyni samorządności i jej rewitalizacji”.

Dwukadencyjność, czyli pytanie o filozofię rządzenia. W samorządzie trwa jedna z najważniejszych debat ostatnich lat – o dwukadencyjności. To temat, który nie dotyczy wyłącznie samych włodarzy, lecz sięga głęboko: do definicji demokracji lokalnej, prawa obywateli do wyboru swoich przedstawicieli oraz sposobu, w jaki rozumiemy odpowiedzialność władzy publicznej.

Bezkrólewie w stolicy? Rafał Trzaskowski lubi opowiadać, że Warszawa jest jego „ulubionym projektem”, ale z rozmowy z Janem Mencwelem – radnym miasta i współzałożycielem stowarzyszenia Miasto Jest Nasze – wyłania się zupełnie inny obraz. To stolica, w której prezydenta często fizycznie nie ma, decyzje rozmywiają się między biurami, a realną władzę sprawują partyjne układy i deweloperskie interesy.

Energia, uproszczenia i nowy budżet UE oczami regionów. Tania energia jako prawo obywatela, uproszczone przepisy bez centralizacji oraz silna pozycja samorządów w podziale unijnych funduszy – to główne postulaty Europejskiego Komitetu Regionów przyjęte podczas grudniowego posiedzenia w Brukseli. W debatach nie zabrakło głosu polskich samorządowców.

Komisja rewizyjna kontroluje wójta jako właściciela udziałów w spółkach czy działalność spółek z udziałem gminy? Dotychczas przyjmowano, że komisja rewizyjna gminy może kontrolować jedynie sposób wykonywania przez wójta nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem gminy, a nie działalność samych spółek. Najnowsze orzecznictwo sądowe otwiera jednak drogę do bezpośredniej kontroli jednoosobowych spółek gminy.

Informacja publiczna w sferze pracowniczej i organizacji wewnętrznej JST – cz. 2. Kontynuujemy omawianie kwestii z obszaru stosunku pracy oraz organizacji wewnętrznej JST, które mogą (lub nie) zostać ujawnione przez pracodawcę samorządowego – lub kierownika jednostki – na wniosek o udostępnienie informacji publicznej.

Nadmierna regulacja wysokości świadczeń. Określenie w uchwale wysokości pomocy zdrowotnej dla nauczycieli wykracza poza zakres upoważnienia ograniczonego do rodzajów świadczeń oraz warunków i sposobu ich przyznawania – uznał wojewoda pomorski w rozstrzygnięciu nadzorczym.

Skutki doręczenia decyzji stronie postępowania z pominięciem jej pełnomocnika. Doręczenie decyzji administracyjnej bezpośrednio stronie, z pominięciem ustanowionego przez nią pełnomocnika, nie jest jedynie uchybieniem formalnym – może przesądzać o biegu terminów odwoławczych i dopuszczalności środków zaskarżenia.

Tajemnica przedsiębiorcy będącego kontrahentem JST. Zasada jawności i transparentności gospodarowania środkami publicznymi zderza się w praktyce samorządów z instytucją „tajemnicy

przedsiębiorcy”, pozwalającą ograniczyć dostęp do części informacji o umowach zawieranych z podmiotami prywatnymi. Jakie są tego praktyczne skutki?

Ustalenia planów miejscowych prowadzące do stwierdzenia nieważności uchwał. Analizujemy najczęstsze naruszenia, w tym błędne wskaźniki zabudowy, zakazy wykraczające poza delegację ustawową oraz pomijanie ustawowych ograniczeń związanych z elektrowniami wiatrowymi.

Oplaty za catering jak za stołówkę. Obowiązek wyłączenia z opłat kosztów wynagrodzeń i utrzymania zaplecza żywieniowego dotyczy także sytuacji, w której placówka zapewnia posiłki poprzez usługę cateringową – orzekła RIO.

Reforma zasad funkcjonowania spółdzielni mieszkaniowych. Rząd przewiduje kompleksowe zmiany zarówno w sferze praw do lokali, jak i w organizacji oraz nadzorze nad działalnością spółdzielni.

Ruszyła Kalisko-Ostrowska Kolej Aglomeracyjna. Zapowiadana „rewolucja kolejowa” w południowej Wielkopolsce weszła w fazę realizacji.

Łódź: park Kilińskiego odzyskuje rzekę. Już wkrótce łódzki park stanie się placem budowy – teren zostanie ogrodzony, a ekipy rozpoczną prace nad przywróceniem rzeki Lamus na powierzchnię. Po stu latach zapomnienia podziemny ciek znów stanie się częścią miejskiego krajobrazu.

Szkoła sołtysek. Uczestniczki kursu liderkiego w Elgnówku – sołtycki, członkinie kół gospodyń i lokalne działaczki – wracają do swoich miejscowości z konkretną wiedzą i motywacją do działania. Organizują wydarzenia, zakładają stowarzyszenia, piszą projekty i aktywizują mieszkańców. Ich historie pokazują, że zmiany zaczynają się od małych kroków.

Zamawiając prenumeratę „Wspólnoty” otrzymują Państwo:

- kompleksowy przegląd najważniejszych zagadnień w jednym miejscu,
- bezpłatny stały dodatek KURIER PRAWNY,
- dostęp do ekskluzywnych rankingów,
- bezpłatny dostęp do wydań archiwalnych,
- bezpłatne porady prawne.

Inspirujemy, omawiamy i analizujemy prawo, finanse, gospodarkę JST.

Zachęcamy do dołączenia do naszej wspólnoty. W sposób profesjonalny i innowacyjny wspieramy rozwój naszych lokalnych ojczyzn.

Prenumeratę można zamówić:

- za pomocą formularza wysłanego na adres: *MUNICIPIUM SA, ul. Marynarska 19A, 02-674 Warszawa*
- e-mailowo: handlowy@municipium.com.pl
- online w księgarni: www.wspolnota.org.pl/ksiegarnia